

ดุลการคลังภาครัฐบาลตามระบบสถิติเพื่อการศึกษาวิเคราะห์นโยบายการคลัง (สศค. หรือ GFS) ในช่วงไตรมาสแรก (ตุลาคม – ธันวาคม 2567) ของปีงบประมาณ 2568

ดุลการคลังภาครัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2568 (ตุลาคม – ธันวาคม 2567) มีรายได้ 863,957 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 26,809 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.0 และมีรายจ่าย 1,182,753 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 82,261 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.5 ทั้งนี้ ดุลการคลังภาครัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2568 ขาดดุล 318,796 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.7 ของ GDP และเมื่อพิจารณาดุลการคลังเบื้องต้นของภาครัฐบาล (Primary Balance) ซึ่งเป็นดุลการคลังที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงานและทิศทางของนโยบายการคลังอย่างแท้จริง (ไม่รวมรายได้และรายจ่ายดอกเบี้ย รวมทั้งการชำระต้นเงินกู้และค่าใช้จ่ายเงินคงคลัง) ขาดดุล 209,801 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.1 ของ GDP (รายละเอียดปรากฏตามตารางที่แนบ) ดังนี้

ตารางที่ 1 ดุลการคลังของภาครัฐบาลตามระบบ สศค. ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2568 (ตุลาคม – ธันวาคม 2567)

ประเภท	ไตรมาสแรก				เปรียบเทียบ	
	2568	% of GDP ^{1/}	2567	% of GDP ^{1/}	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาครัฐบาล						
1.1 รายได้	863,957	4.5	890,766	4.8	(26,809)	(3.0)
- รัฐบาล (รัฐบาลและกองทุนนอกงบประมาณ)	1,063,946	5.6	952,068	5.2	111,878	11.8
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	219,695	1.2	232,923	1.3	(13,228)	(5.7)
- หักการนับซ้ำ ^{2/}	419,684	2.2	294,225	1.6	125,459	42.6
1.2 รายจ่าย	1,182,753	6.2	1,100,492	6.0	82,261	7.5
- รัฐบาล (รัฐบาลและกองทุนนอกงบประมาณ)	1,396,933	7.3	1,205,466	6.6	191,467	15.9
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	205,504	1.1	189,251	1.0	16,253	8.6
- หักการนับซ้ำ ^{2/}	419,684	2.2	294,225	1.6	125,459	42.6
1.3 ดุลการคลังภาครัฐบาล	(318,796)	(1.7)	(209,726)	(1.1)	(109,070)	52.0
1.4 ดุลการคลังเบื้องต้นของภาครัฐบาล	(209,801)	(1.1)	(107,232)	(0.6)	(102,569)	95.7

หมายเหตุ 1/ GDP ปีงบประมาณ 2567 เท่ากับ 18,398,114 ล้านบาท และประมาณการ GDP ปีงบประมาณ 2568 เท่ากับ 19,097,200 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2568)

2/ หักการนับซ้ำ (Consolidate) คือ การหักล้างการบันทึกธุรกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างภาครัฐบาล เช่น รายจ่ายเงินอุดหนุนของรัฐบาลจะบันทึกเป็นธุรกรรมที่ซ้ำกับ

รายได้เงินอุดหนุนของกองทุนนอกงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดังนั้น ธุรกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างกันนี้จึงควรถูกหักล้างออก โดยหักจำนวนเดียวกัน

1. ดุลการคลังรัฐบาล รัฐบาล (รวมกองทุนนอกงบประมาณ) มีรายได้รวม 1,063,946 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 111,878 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.8 ประกอบด้วย รายได้รัฐบาล 710,737 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 5,554 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.8 เป็นผลจากการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจ และการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตรถยนต์ที่ลดลง 11,741 และ 8,001 ล้านบาท ตามลำดับ ในขณะที่ มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันเพิ่มขึ้น 12,411 ล้านบาท

อย่างไรก็ดี กองทุนนอกงบประมาณมีรายได้ทั้งสิ้น 353,209 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 117,432 ล้านบาท หรือร้อยละ 49.8 สาเหตุสำคัญจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ

ด้านรายจ่าย รัฐบาล (รวมเงินกู้และกองทุนนอกงบประมาณ) มีการเบิกจ่ายรวม 1,396,933 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 191,467 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.9 ประกอบด้วย

- รายจ่ายรัฐบาล 1,251,122 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 213,195 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.5 โดยเป็นผลจากการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายที่สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่แล้ว 222,843 ล้านบาท

- รัฐบาลไม่มีการเบิกจ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 และตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม พ.ศ. 2564 ในขณะที่ช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาแล้วมีการเบิกจ่ายเงินกู้จำนวน 188 ล้านบาท
- รายจ่ายกองทุนนอกงบประมาณ 145,811 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา 21,540 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.9 โดยมีสาเหตุจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีรายจ่ายเพื่อชดเชยราคาน้ำมันเชื้อเพลิงลดลง
- ดุลการคลังของรัฐบาลในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2568 ขาดดุล 332,987 ล้านบาท

2. ดุลการคลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อปท. มีรายได้ 219,695 ล้านบาท ต่ำกว่า ช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา 13,228 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.7 สาเหตุสำคัญเป็นผลจาก อปท. ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุน ต่ำกว่าช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา 10,234 ล้านบาท นอกจากนี้ อปท. จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่ำกว่าช่วงเดียวกัน ปีที่ผ่านมา 1,626 ล้านบาท ด้านรายจ่าย คาดว่า อปท. มีรายจ่ายจำนวน 205,504 ล้านบาท สูงกว่าช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา 16,253 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.6 เนื่องจากกรุงเทพมหานครได้ชำระหนี้ค่าจ้างเดินรถและซ่อมบำรุง (O&M) โครงการ รถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยาย 1 และ 2 ให้กับบริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน 14,396 ล้านบาท จากรายได้และรายจ่ายดังกล่าวส่งผลให้ดุลการคลังของ อปท. เกินดุล 14,191 ล้านบาท

ตารางที่ 2 ดุลการคลังของภาครัฐบาลตามระบบ สศค. ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2568 ^{1/}

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	ไตรมาสแรก				เปรียบเทียบ	
	2568	% of GDP ^{2/}	2567	% of GDP ^{2/}	จำนวน	ร้อยละ
1. รัฐบาล						
1.1 รายได้	1,063,946	5.6	952,068	5.2	111,878	11.8
- รัฐบาล ^{3/}	710,737	3.7	716,291	3.9	(5,554)	(0.8)
- กองทุนนอกงบประมาณ	353,209	1.8	235,777	1.3	117,432	49.8
1.2 รายจ่าย	1,396,933	7.3	1,205,466	6.6	191,467	15.9
- รายจ่ายรัฐบาล ^{5/}	1,251,122	6.6	1,037,927	5.6	213,195	20.5
- เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและ สังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา	-	-	188	0.0	(188)	(100.0)
- กองทุนนอกงบประมาณ ^{4/}	145,811	0.8	167,351	0.9	(21,540)	(12.9)
1.3 ดุลการคลังรัฐบาล	(332,987)	(1.7)	(253,398)	(1.4)	(79,589)	31.4
2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น						
2.1 รายได้	219,695	1.2	232,923	1.3	(13,228)	(5.7)
2.2 รายจ่าย ^{6/}	205,504	1.1	189,251	1.0	16,253	8.6
2.3 ดุลการคลัง อปท.	14,191	0.1	43,672	0.2	(29,481)	(67.5)
3. การหักนับซ้ำ ^{7/}						
4.1 รายได้	419,684	2.2	294,225	1.6	125,459	42.6
4.2 รายจ่าย	419,684	2.2	294,225	1.6	125,459	42.6
4. ภาครัฐบาล						
4.1 รายได้	863,957	4.5	890,766	4.8	(26,809)	(3.0)
4.2 รายจ่าย	1,182,753	6.2	1,100,492	6.0	82,261	7.5
4.3 ดุลการคลังภาครัฐบาล	(318,796)	(1.7)	(209,726)	(1.1)	(109,070)	52.0
4.4 ดุลการคลังเบื้องต้นของภาครัฐบาล	(209,801)	(1.1)	(107,232)	(0.6)	(102,569)	95.7

หมายเหตุ: 1/ ข้อมูล ณ วันที่ 19 มีนาคม 2568

2/ GDP ปีงบประมาณ 2567 เท่ากับ 18,398,114 ล้านบาท และประมาณการ GDP ปีงบประมาณ 2568 เท่ากับ 19,097,200 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2568)

3/ รายได้รัฐบาลตามระบบ สศค. มีฐานจากรายได้รัฐบาลสุทธิและปรับรายการตามนิยามของระบบ สศค.

4/ ข้อมูลกองทุนนอกงบประมาณ จำนวน 115 แห่ง ประกอบด้วย กองทุนนอกงบประมาณ 14 แห่ง ที่ สศค. สำรวจข้อมูลเอง ได้แก่ กองทุนประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน กองทุนหมุนเวียนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่มีค่าของแผ่นดินและการทำของ กองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนเพื่อการพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนเงินค่าธรรมเนียมผ่านทาง กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กองทุนอ้อยและน้ำ และกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกองทุนนอกงบประมาณที่เหลือได้รับข้อมูลจากกรมบัญชีกลาง

5/ รายจ่ายรัฐบาล มีฐานจากรายจ่ายรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสดและปรับรายการตามนิยามของระบบ สศค.

6/ รายจ่าย อปท. พิจารณาจากข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเงินฝากสุทธิของ อปท. ในระบบธนาคาร (Net Claims of Banking System) ของ อปท. และเงินฝากของ อปท. ในกระทรวงการคลัง

7/ การหักนับซ้ำ (Consolidate) เป็นการหักเงินอุดหนุนที่กองทุนนอกงบประมาณ อปท. และรัฐวิสาหกิจได้รับจากรัฐบาล โดยจะหักจำนวนเดียวกันในด้านรายจ่ายที่รัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนให้กับ กองทุนนอกงบประมาณ และ อปท.

ที่มา : ระบบ GFMS ระบบ GFMS_SOE กรมบัญชีกลาง กองทุนนอกงบประมาณ อปท. ธนาคารแห่งประเทศไทย และ สศค.

จัดทำโดย : ส่วนระบบสถิติการคลัง กองนโยบายการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง โทร 0 2273 9020 ต่อ 3554 3550